

VI. ТУРИСТСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ФІЗИЧНОЇ РЕКРЕАЦІЇ. ПІДГОТОВКА КАДРІВ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ РЕКРЕАЦІЙНО-ОЗДОРОВЧОЇ ТА ТУРИСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

6.1. ТУРИСТСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

ПРОБЛЕМИ У СФЕРІ ЛІТНЬОГО ДІТЯЧОГО ТУРИЗМУ (на прикладі Миколаївської області)

АНДРІЙ ІВАНОВ, ТЕТЯНА ЧИЧКАЛЮК

Миколаївський Міжрегіональний інститут розвитку людини вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»

Управління туризму та курортів Миколаївської облдержадміністрації

Турбота про здоров'я дітей є одним з основних показників відношення держави до потреб молоді.

Впродовж останніх років в Миколаївській області зберігається тенденція, пов'язана з погіршенням стану здоров'я дітей через негативні фактори соціально - економічного, екологічного та психоемоційного характеру. Вплив постійно діючих факторів ризику, у тому числі стресові перенавантаження, особливо в шкільному віці, призводять до порушення механізму саморегулювання фізіологічних функцій та до розвитку хронічних захворювань. Саме тому питанням оздоровлення дітей на рівні області приділяється багато уваги.

У літній період 2005 року на території області працювали 523 дитячих оздоровчих заклади. Найбільша кількість – у місті Миколаєві (69 таборів), а серед районів – у Миколаївському (36). Лише один табір було відкрито у місті Южноукраїнську. У чотирьох районах області не існувало жодного дитячого оздоровчого табору.

Серед оздоровчих таборів (507) 97% належали підприємствам і організаціям комунальної форми власності, 11 (2%) – приватним особам, 5 (1%) – державної форми власності. За видами вони розподілилися таким чином: 25 (4,8%) – стаціонарні, 12 (2,3%) – наметові і 486 (92,9%) – пристосовані.

У загальній кількості оздоровлених дітей (52,4 тис.) 87% склали діти з Миколаївської області, 10% - з інших регіонів (місто Київ, Кіровоградська,

Черкаська, Чернігівська області) і 3% - з інших країн.

Як видно з таблиці 1 в минулому році спостерігався доволі серйозний спад у кількості дітей, які оздоровлювалися у таборах Миколаївщини. Це пов'язане з падінням попиту на не дуже якісний відпочинок у власній державі і деякими іншими соціально – економічними негараздами.

Таблиця 1

Оздоровлення дітей у дитячих оздоровчих закладах Миколаївщини

Показник	Рік	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Оздоровлено дітей		33,1	41,9	47,5	51,5	67,4	52,4
У тому числі з Миколаївської області		27,7	31,2	34,7	41,1	52,6	45,6

Слід відмітити, що кількість миколаївських дітей, оздоровлених поза межами області у 2005 збільшилася майже на 30%. Регіонами відпочину для таких дітей стали АР Крим, Херсонська, Одеська області та місто Севастополь. Лише в «Артеку» відпочила 231 дитина (200 у 2004 році).

Тривалість роботи таборів впродовж сезону в залежності від типу закладу значно відрізнялася. В середньому кожний табір санаторного типу працював 68 днів, позаміський – 60, профільний – 23, з денним перебуванням – 19 днів.

Влітку 2005 року дітьми проведено 901 тис. людино – днів. Середній термін перебування дитини у таборі склав: у профільному – 15 днів, санаторного типу – 16, з денним перебуванням – 17, у позаміському – 20 днів.

У порівнянні з минулим роком середня вартість одного людино – дня перебування дитини у таборах санаторного типу знизилася на 6 гривень (14%), тоді як у позаміських таборах зросла на 9 грн. (на 32%) і склала 37 гривень.

Сума продажної вартості усіх путівок у 2005 році склала 9,8 млн. грн., з яких 1,6 млн. грн. (16,3%) сплачено батьками проти відповідно 14,5 млн. грн. і 1,3 млн. грн. у 2004 році. За оздоровлення дітей у санаторних таборах батьки сплатили 6% продажної вартості путівок проти 6,4% у минулому році, у позаміських – 17,7% проти 12,4%.

Окрім позитивних результатів, існує низка проблем у сфері дитячого відпочинку.

По - перше, стаціонарні дитячі оздоровчі заклади області, побудовані більше ніж 30 років тому, потребують реконструкції та капітального ремонту. Незадовільний стан матеріально - технічної бази багатьох закладів створює небезпечні умови для життя та здоров'я дитини. Крім цього, підготовка дитячих оздоровчих закладів вимагає фінансування до початку оздоровчого сезону, а не протягом його існування як є і було завжди.

По - друге, необхідно урегулювати механізм одержання документів про дозвіл на роботу дитячого оздоровчого закладу.

По - третє, порівняльний аналіз кількості дітей області, особливо пільгових категорій, які потребують оздоровлення, та обсяг фінансування оздоровчої кампанії свідчить про те, що засоби, передбачені бюджетом області

є недостатніми для забезпечення виконання заходів обласної та державної програм дитячого відпочинку і оздоровлення, які розраховані до 2008 року.

На сьогоднішній день недостатньо використовуються природні ресурси місць розташування таборів. Частина їх закрита, чи працює не на повну потужність. Частіше всього це пов'язано зі скрутним фінансуванням чи його відсутністю взагалі. Особливої уваги потребує удосконалення роботи наметових таборів, пріоритетами яких є мобільність та низька собівартість путівок. Важливе місце повинно бути відведено оздоровленню дітей із сільської місцевості. Потребує більшої уваги розширення сфери оздоровлення дітей – сиріт та дітей з малозабезпечених родин. Для них плануються тематичні зміни, досвід проведення яких в області доволі потужний. Пріоритетним напрямом є програмний підхід до виховного процесу. З цією метою треба спланувати фахові конкурси педагогічних проєктів.

Але перспективи розвитку дитячого оздоровчого туризму на Миколаївщині доволі хороші. Це пов'язано з вигідним географічним положенням регіону, близькістю до морських просторів, наявністю розгалуженої інфраструктури, а також економічним підйомом області.

Зміни рівня фізичної працездатності студенток молодших курсів під впливом занять аеробікою і туризмом.

НАПРЯМКИ ВИКОРИСТАННЯ РЕКРЕАЦІЙНОГО ТУРИСТСЬКО-КРАЄЗНАВЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

БОРИС ПАНГЕЛОВ, БОРИС ЧЕРНОВ

Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім.Г.Сковороди

За останні 30 років такі основні поняття як “рекреація”, “туризм”, “краєзнавство”, “вільний час”, “відпочинок” зазнали суттєвих змін. Нині нове і не зовсім раніше зрозуміле поняття “рекреація” вільно почуває себе у змісті шкільних підручників, а “туризм” як ефективний вид активного відпочинку і патріотичного виховання учнівської молоді та трудящих, нині впевнено використовується як економічне явище, як діяльність і як форма розумового і фізичного виховання, як популярна форма організації відпочинку в рідному краї й за межами країни.

Крім того, у людей нині все більше залишається часу на всебічний саморозвиток особистості й на відпочинок. Щоб задовольнити всі потреби рекреантів, потрібне вивчення природно-ресурсного потенціалу як адміністративної області в цілому, так і окремих її адміністративних районів. Звичайно, у першу чергу, це торкається мальовничих ландшафтів, цікавих об'єктів природи, археології та історико-культурних пам'яток, які є найбільш цікавими як для туристів, так і для відпочиваючих.

Але одразу виникають проблеми: посібники і путівники відсутні, не має відповідних кадрів – організаторів туристсько-краєзнавчої роботи на місцях. Наприклад, у Київській області їх готують тільки в Переяслав-Хмельницькому